

Datum van indiening : 8 juni 2020

Vraag om uitleg van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra

Onderwerp : De steun aan de boekensector tijdens de relance na de coronacrisis

---

Geacht collegelid,

De coronacrisis treft ook de boekensector bijzonder hard. Voor heel wat auteurs zijn het moeilijke tijden, met auteurslezingen en literaire evenementen die worden afgelast, een dalende boekenverkoop door de verplichte sluiting van de boekhandels en bibliotheken. Daardoor verloren de boekhandels trouwens om en bij 50% van hun omzet zo blijkt uit de recente cijfers van Boek.be. De aankoop van boeken verplaatste zich, zoals te verwachten viel, quasi volledig naar online verkoop kanalen (+ 52 %) en de supermarkten (+17,5 %). De algemene boekenmarkt kent daardoor in maart vergeleken met dezelfde periode vorig jaar een omzetsdaling van in totaal 15 %. Alle boekengenres kenden een daling met uitzondering van de kinderboeken waar in maart een omzetsijging van 4,3 % werd geboekt. Non-fictie boeken kenden de meest uitgesproken daling (- 34 %).

Sinds de verplichte sluiting van hun handelspand, blijven vele lokale boekhandels hun klanten bereiken via webshops, leveringen aan huis en andere originele acties. De geldigheidsduur van boekenbonnen werd met drie maanden verlengd om het cliënteel in de gelegenheid te stellen de bonnen, op een later moment, te verzilveren. Via ‘Verspreid het leesvirus’ en ‘winkelhieren’ worden consumenten bewust gemaakt van het belang de lokale ondernemers in zijn buurt te steunen. Desondanks blijkt de digitale kloof – met vooral buitenlandse spelers - reusachtig.

Meteen vanaf de aankondiging van de lockdown zagen ook de uitgevers een serieuze omzetsdaling. Niet alleen zijn de bedrijfsactiviteiten zo goed als stopgezet, maar ook de export daalde zienderogen. De uitgevers schatten nu al het totale jaarlijkse omzetverlies in op 30 tot 47 miljoen euro. Bij de uitgevers die deelnamen aan de enquête van Boek.be, vaak kleine tot middelgrote ondernemingen met minder dan 50 werknemers, schatte het merendeel een daling in van 21 à 35 % van hun totale jaaromzet. 30 % schatte zelfs een omzetverlies in van meer dan 51 %.

Auteurs halen hun inkomsten vaak uit diverse bronnen (bijvoorbeeld royalty's, beroepsinkomsten als zelfstandige in bijberoep, subsidies, deeltijdse looninkomsten, de kleine vergoedingsregeling of werkloosheidsvergoedingen in het kader van het kunstenaarsstatuut). Door de huidige situatie wordt er van verschillende kanten aan die inkomsten geknaagd en vaak is er niet meteen een passend antwoord om de financiële impact op te vangen. Bijvoorbeeld in Vlaanderen, blijft Literatuur Vlaanderen rechtstreekse steun toekennen aan auteurs via de werkbeurzen en dankzij digitale hulpmiddelen en de toewijding van de adviescommissies was er ook in deze uitzonderlijke tijden geen vertraging bij het toekenningsproces. Daarnaast wordt er ook ondersteuning geboden via andere kanalen : specifiek voor het inkomensverlies door geannuleerde auteurslezingen heeft Literatuur Vlaanderen bv. een compensatieregeling uitgewerkt en is er tijdelijk ook subsidie mogelijk voor lezingen die online plaatsvinden. De band tussen lezer en auteur moet behouden blijven, in welke vorm ook.

Brussel zet sterk in op in literatuur, o.a. op vlak van schitterende boekenhandels zoals Passa Porta. Dit moet zoveel mogelijk bewaard blijven om Brussel als boekenstad en striphoofdstad op de kaart te blijven zetten.

We hebben vorige week ook mogen vernemen dat de Franse Gemeenschap 2,67 miljoen euro vrijmaakt inzake de boekensector met behulp van een vijftal maatregelen.

Ik wil het collegelid hierover volgende vragen stellen :

1. Hoe heeft het VGC-College beslist om de aanwezige letterensector (auteurs, boekenhandels, uitgeverijen...) in Brussel te ondersteunen in deze coronacrisis? In hoeverre is dit afgestemd met de Vlaamse Gemeenschap en aanvullend met initiatieven van Literatuur Vlaanderen? Hebt u bekeken welke evenementen of flankerende maatregelen de VGC kan doen in aanvulling van het Vlaamse beleid ter ondersteuning van de letterensector?
2. In hoeverre is het VGC-College betrokken bij de specifieke maatregelen voor de letterensector op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? In hoeverre bestaat er overleg met de Cocof om de letterensector in onze hoofdstad te ondersteunen?
3. Wat is hiervoor de timing en welke andere partners worden hierbij betrokken ?

Ik dank u alvast voor uw antwoorden.